

Delavnica 2

Besedotvorje: novi podatki – nov opis

Potek delavnice in vsebina raziskovalnih nalog

Študenti so razdeljeni v 5 skupin. Vsaka skupina si izbere en vsebinski sklop. Za vsako od tem (1., 2.) študenti kot izhodišče prejmejo opis iz Slovenske slovnice (J. Toporišič, 1991).

1. Modifikacijsko izpeljevanje samostalnikov s pomenom manjšalnosti

- a) moški spol: -ič, -ček
- b) ženski spol: -ica, -ka
- c) srednji spol: -ece, -iče

2. Feminativi: samostalniki ž. spola iz samostalnikov m. spola

- a) -ica, -inja
- b) -ka, -ična

Namen raziskave vsake skupine je priprava **novega opisa izbrane tematike**. Celotno nalogo skupaj s 5-minutno predstavitvijo je treba pripraviti v 60 minutah. V zadnjih 30 minutah bo sledila predstavitev dela vsake skupine.

Skupine v okviru izbrane tematike pripravijo besedilo z naslednjo strukturo:

I. Kratka predstavitev obstoječih opisov (slovnica, SSKJ ...)

II. Načrt pridobitve podatkov iz korpusa Janes 4.0

III. Raziskava in beleženje ugotovitev (tudi tega, kaj ste dobili med podatki, a za temo ni bilo relevantno)

IV. Interpretacija podatkov in nov opis izbrane tematike (oblikujte svojo strukturo, lahko dodate tipične besedilne zglede, izstopajoče primere lahko opremite z oznako ipd.)

V. Vizualizacija ene od ugotovitev

V korpus Janes 0.4 vstopite tu: http://nl.ijs.si/noske/janes04.cgi/first_form?corpname=janes.04.

Uporabniško ime: **janes**

Geslo: **9neztandart6**

Viri, s katerimi si lahko pomagata (lahko pa dodate še katerega po lastni izbiri):

Slovenski pravopis 2001 – slovar: <http://bos.zrc-sazu.si/sp2001.html>

Slovar slovenskega knjižnega jezika: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>

Odzadnji slovar slovenskega jezika: <http://bos.zrc-sazu.si/odzadnji.html>

Način iskanja: pomoč je na naslednji strani.

Iskalni koraki:

1. Izberete ISKANJE.

2. Pod vrsto iskanja izberete CQL. V okence vpišite: [lemma=".+ič" &tag="So.*"], privzeti atribut: lemma.

POZOR:

ič se ustrezno zamenja z drugim obrazilom

3. Kliknite: IZDELAJ KONKORDANČNI NIZ (čisto spodaj).

uporabnik: janes korpus: JANES v0.4

Iskanje
Seznami
O korpusu

Korpus: JANES v0.4

Enostavno iskanje:

[Vrste iskanj](#) [Kontekst](#) [Lastnosti besedil](#)

Vrsta iskanja enostavno lema zveza bes. oblika znak CQL

Lema:

Zveza:

Besedna oblika: mala/velika začetnica

Znak:

CQL: [lemma=".+ič" &tag="So.*"] Privzeti atribut: lemma

[Seznam oznak](#)

4. Ko je konkordančni niz izdelan, pojdite na FREKVENCE (levi stolpec).

iskani niz
Podatki
Premešaj
Vzorec
Filter
Prekrivanja
1. zadetek v dokumentu
Frekvence
Oznake niza
Oblike niza
Dokumenti

wikipedia.pagetalk,slv,comment,XJamRastafire,neutral Hvala za opozorilo. Pri očetovem imenu pa potem r
wikipedia.pagetalk,slv,comment,XJamRastafire,negative jezik od nemščine. Prav nasprotno. Ali kakor je v
wikipedia.pagetalk,slv,comment,romanm,neutral stranka, ki se uradno imenuje Komunistična partij
wikipedia.pagetalk,slv,comment,XJamRastafire,negative Vau XJam! Hudo! Zlati rez pa to. Kje jih najdeš? Že l
wikipedia.pagetalk,slv,comment,XJamRastafire,negative in nemogočimi igrami me pa nadvse zanima. Pa

Stran 1 od 10,002 [Naslednja](#) | [Zadnja](#)

5. V okencu namesto 0 določite 2 (lahko tudi višjo številko, npr. 5), v prvem stolpcu pa izberite atribut:

lemma. Nato kliknite Izdelaj frekvenčni seznam.

Iskanje
Seznami
O korpusu

< Konkordance
Vzorec
Filter
Prekrivanja
1. zadetek v dokumentu
Frekvence
Oznake niza
Oblike niza
Dokumenti
Kolokacije
Opis niza
Vizualiziraj

Večnivojska razporeditev po frekveni

Minimalna frekvenca: 2

prvi nivo drugi nivo tretji nivo četrti nivo

Atribut: lemma Atribut: word Atribut: word Atribut: word

Ne ločuj m/v črk Ne ločuj m/v črk Ne ločuj m/v črk Ne ločuj m/v črk

2L 2L 2L 2L
1L 1L 1L 1L
iskani niz iskanj niz iskanj niz iskanj niz
1D 1D 1D 1D
2D 2D 2D 2D
3D 3D 3D 3D
4D 4D 4D 4D
5D 5D 5D 5D
6D 6D 6D 6D

Položaj: Položaj: Položaj: Položaj:

Frekvenčna razporeditev po lastnostih besedil

Minimalna frekvenca: 0

Prikaži kategorije brez zadetkov:

6. V seznamu, ki ga dobite, izberite besede, ki so tvorjenke in ustrezajo vaši nalogi (pomanjševalnice/feminativi), interpretirajte podatke ter zaključite raziskavo.

PRILOGA 1

J. Toporišič (1991): *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.

1. skupina: Modifikacijsko izpeljevanje samostalnikov s pomenom manjšalnosti (str. 143):

MOŠKI SPOL

- ec bregec, bikec, delec, čveljc, vetrc, holmec Lukec;
- ič gradič, črvič, fantič, golobič, deklič, grmič, narodič;
- ek gumbek, griček, domek, hranilniček, hinavček;
- ček botrček, doživljajček, ljubček, čajček, strojček;

ŽENSKI SPOL

- ca klopca, stvarca, živalca, vrvca, breskevca, Polonca;
- ica hišica, dogodbica, luknjica, pesmica, povestica, breskvica;
- ka bradavička, nogavička, golobička, telička, račka, tačka;

SREDNJI SPOL

- (e)ce bitijce, dekletce, bremence, bedrce, mestece, sončece;
- iče grozdjiče, drevjiče, cvetjiče;
- (e)ca vratca, jetrca, nedrca, usteca.

PRILOGA 2

J. Toporišič (1991): *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.

2. skupina: Feminativi (ženski par moškemu) (str. 141):

- ica** davkarica, gospodarica, grabljica, golobica, Kranjica, lisica, prijateljica;
- inja** gospodinja, grofinja, biologinja, dedinja, kustosinja;
- ka** gostačka, brucka, domačinka, garderoberka, dolginka, hribovka, barbarka, ciganka, točajka, slavistka, mačka, mladenka, bralka, goljufivka;
- ična** gospodična, grofična, cesarična, kraljična.